

220 család részesül adományban

Élelmiszercsomagok karácsonyra

Fotó: Nagy Tibor

Tegnap késő délután a marosvásárhelyi Deus Providebit Tanulmányi Házban a Caritas alkalmazottai és önkéntesei élelmiszercsomagokat állítottak össze azokból a pénzádományokból, amelyeket az Egymillió csillag a szegényekért akció keretében gyűjtöttek össze. A társult Maros megyei településeken – Marosvásárhelyen, Marosszentgyörgyön, Erdőszentgyörgyön és Szovátán – több mint 220 csomag készült el, amelyeket karácsonyra eljuttatnak a nélkülözőkhöz.

Mezey Sarolta

Az Egymillió csillag a szegényekért gyűjtőakció során megyénkben több mint 16.600 lejt adományoztak a jóakarató emberek, akik fontosnak tartották, hogy mécesest gyűjtsanak, adakozzanak és szolidaritást vállaljanak a nélkülözőkkel. Az október 14-i rendezvény során Marosvásárhelyen 8166 lej, Erdőszentgyörgyön 1373 lej, Marosszentgyörgyön 1642 lej, Szovátán 5501 lejt gyűlt össze a mécesekkel megvilágított tereken. A Caritas akkor is, most is háláját fejezte ki minden adományozónak, hiszen az adományok – bármilyen értékűek – összeadódva megsokszorozódnak, örömet szereznek és segítséget nyújtanak a nehéz sorsú embereknek. Ünnepek előtt még jobban fog a segítség, hiszen nagyon sok

(Folytatás a 2. oldalon)

Ingyencsúszdák

A megyeszékhely polgármesteri hivatalának szakosztályához fordultunk azzal a kérdéssel, hogy mikorra várható a főtéri „ingyenes jégpálya” eltarítása.

2.

A főtanfelügyelő nem ígért megnyugtató megoldást

Dr. Nadia Rață megyei főtanfelügyelő és Illés Ildikó főtanfelügyelő-helyettes kedden délután megbeszélést folytatott a marosvásárhelyi Római Katolikus Teológiai Liceum szülői és tanári közösségével, ez utóbbiak kérésére.

3.

Újranyomtatják a szenátusi szavazólapokat

A szavazólapon átütött a nyomdafesték, ami megtevesztheti a választókat. Az érintett pártok a szavazólapok újranyomtatását kérték.

4.

Régi darabok szerelmesei

Olyanok alkotják a célközönségünket, akiknek az értékrendje hasonló a miénkhez, akik felismerik az ebben rejlő lehetőségeket, és nekik is van otthon néhány kedves bútordarabjuk.

5.

Időben be kell oltani a kisgyerekeket rotavírus ellen

A gyermekorvos hangsúlyozta, nem szabad félvállról venni ezt a betegséget, hiszen évente mintegy kétezer gyermek szorul sürgősségi vagy kórházi ápolásra rotavírus-fertőzés miatt, több mint 60 százalékuk két éven aluli kisgyermek.

8.

A magyarok érdekeit csak magyarok fogják képviselni. Csak magunkra számíthatunk.

Erdély

vagy

Bukarest?

EZA TÉT
DECEMBER 11-ÉN!

Válaszd Erdélyt, Válaszd a jövőt!
Szavazz az RMDSZ listáira!

Fizetett hirdetés

Aktuális

Terv, az van!

Antalfi Imola

Az országos közlekedési mestertervet a lehető „legkarcsúbbra” tervezték: az elkövetkező két évtizedben a tervek szerint 11 új autópályán közlekedhetünk. Hosszabbakon-rövidebbeken, majd kiderül. Hiszen ha az elmúlt évek tapasztalatából indulunk ki, jól látható, hogy a nagy tervek mijfelénk igen gyakran füstbe mennek. Mint ahogy az idén is: a beharangozott 95 (hű de sok!) kilométer autópálya helyett mindössze 66-ot adnak át. A minap – kampányidőszakban avatták fel a 15 (!) kilométeres sztrádaszakaszt Lugos–Déva között.

Az illetékes hatóságok szerint jelenleg mintegy 700 kilométer autószerdán lehet közlekedni Romániában, két éven belül még hozzáépítenek 300 kilométert. A szeptemberben elfogadott mestertervet megjelenítő térképen jól látható: a történelmi régiók autópályákkal való összekapcsolása még jó pár évet várat magára. Kétéves bontásban kiderül, autópályát legkevesebbet 2018-ban építenek, ennél többet 2020-ban, a legtöbbet pedig 2022-ben. 2036-ig 11 sztráda épülne összesen.

Egyes hírforrások azt emelik ki, hogy 2018-ra az Észak-Erdélyi autópálya Kolozsvár–Nagyvárad szakasza lesz teljesen kész, 2020-ra pedig megépítik a Craiova–Pitești

(Folytatás a 3. oldalon)

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Régi darabok szerelmesei

Újjászületnek a kidobandó bútorok

Mindenkinek van otthon egy-két bútordarabja, ami talán évek óta a lomtárban hever, mert ódivatú, de valahogy nincs szívünk kidobni. Vagy egyszerűen unjuk már a konyha-, szobabútort, újra vágyunk, de valójában még jó állapotban van, vagy annyira a szívünkhöz nőtt, hogy nem szívesen válnánk meg tőle. Ezekben a helyzetekben kínál megoldást a négy tehetséges és kreatív lányból álló, Vintario Furniture nevet viselő csapat, amely régi bútorokat varázsol újá. Hogy honnan jött az ötlet, és miként születik újjá a kezük alatt egy-egy ósdi darab? – erről beszélgettünk Bardosán Sheila Tímea ötletgazdával.

Menyhárt Borbála

– Képzőművészeti szakot végeztem a marosvásárhelyi Művészeti Líceumban, majd Kolozsváron, a Sapientia egyetem film, fotó, média szakán folytattam a tanulmányaimat, az egyetemi évek után pedig hazakerültem Marosvásárhelyre. Emlékszem, volt egy régi szekrényünk a teraszon, és édesanyám évek óta kért, hogy fessesem le, mert szeretne volna, ha jellegzetes népies külsőt kap. Akkor kezdett érlelődni bennem az ötlet, mivel nagyon jól telt az a hónap, amíg a szekrényt felújítottam. Hosszas volt, mert akkor még semmiféle is-

meretem nem volt arról, hogy milyen anyagokkal érdemes dolgozni, hogyan is fogjak neki. A lehető legocsmányabb technikával, olajfestékekkel festettem le ezt a szekrényt, utána kerültek alternatív megoldások erre is, de valahol el kellett kezdeni. Azért is költöztem haza, mert albréletben nincsen lehetőség ilyen jellegű tevékenységre, más, amikor otthon, egy kertes házban van egy kis műhely, ahol nyugodtan dolgozhatok. Kezdetben saját használatra, vagy barátoknak, ismerősöknek kezdtem el bútorokat restaurálni. De valójában nem is restaurálásról van szó, mert nem értékes bútorokra kell gondolni, amit szakemberhez viszünk, hanem eldobandó, elhanyagolt masszív bútorokra, ami minden házban megtalálható. Mindannyian örököltünk legalább két-három széket, ami ugyan kedves, de nem költenék rá sokat.

A tavaly egyik barátnőm, egy jelenlegi csapattársam meghívott magához egy hétvégére, hogy segítsék neki felújítani egy kis komódot. Csatlakozott még két barátnő, és nagyon jó hangulatban telt a hétvége, a két nap alatt négy kis bútor készült el. A nap végén, látva a kész munkákat, arra jutottunk, hogy ezzel érdemes lenne komolyabban, vállalkozásszerűen foglalkozni.

– Kik alkotják a csapatot?
– Nagyon színes a társaság, négy lány van, én képzőművész vagyok, van dizájnernőnk, Püspöki Adél, utazó-bloggerünk, Takács Adrienn és jogásznunk, Radu Tímea. Amikor

összeállt a csapat, elkezdtünk keresgélni, az interneten rengeteg segítséget kap az ember különböző bútorfestő csoportokból. Főleg külföldi szakemberektől, mert itthon nem mondanám, hogy éppen gyerekcipőben jár, de nem túl elterjedt a bútorfestés. Magyarországi szakemberektől kaptam segítséget a házi krétafesték technikájával kapcsolatban, és most kizárólag ezzel dolgozunk. Az a különlegessége, hogy nem kell a bútort előkészíteni, azaz nem kell csiszolni, alapozni, ami nagyon nagy munka lenne. A házi krétafesték egyből kenhető a felületre.

– Hogyan dől el, hogy milyen külsőt kap egy-egy darab?

– Mindig azt mondom, hogy nem kell ráerőltetni sem a színt, sem a mintát, ha nem azt „követeli” a formai világa, hanem kell hagyni, hogy „beszéljen” a darab. Igyekszünk belevinni a saját ízlésünket, és a megrendelő elképzelését figyelembe véve a kettő között megtalálni a legjobb megoldást. Kreatív munkakörben ez mindig így működik.

– Milyen darabokkal dolgoztok? Kizárólag régi, vagy a mostanában igen népszerű, préselt lemezből készült bútorokat is elvállaltok?

– A festékek éppen az a különlegessége, hogy egy sima PAL-bútorból is készíthetünk egy vintage hatású, személyesebb darabot. A padlástól kezdve az istállóig, a „kemence torkáig” és az ócskapiacig mindenhol kerültek úgymond halálra ítélt bútordarabok. Például a saját ruhásszekrényem is az istállóból került elő. Kinevettek, amikor mondtam, hogy be akarom vinni a házba, viszont amikor elkészült, szinte sajnálták, hogy csak úgy ideadták nekem. Nem titkolt szándékunk, hogy rávezessük az osztályközösségeket, a szülőket, hogy ne rohanjanak a nagyáruházba, amikor bútort szeretnének, hanem először nézzenek körül otthon vagy az ismerősüknél, hogy mi az, ami megmenthető.

– Kik fordulnak hozzátok?
– Olyanok alkotják a célközönségünket, akiknek az értékrendje hasonló a miénkhez, akik felismerik az ebben rejlő lehetőségeket, és

nekik is van otthon néhány kedves bútordarabjuk. Van, aki elhossa a bútort, de akad, aki csak tanácsot kér, mert ő maga szeretné felújítani. És ennek örülünk, mert nem az a célunk, hogy kisajátítsuk ezt a technikát. Éppen ezért számos workshopot szerveztünk, utoljára a Petry látványműhelyben volt egy többórás foglalkozás, ahol az alapoktól kezdve tanácsokkal segítettünk, illetve eszközt adtunk az emberek kezébe, ők csak a bútort kellett kicserélni. Igazából a Vásárhelyi Forgatagon indult be minden, akkor kerültünk a nagyobb nyilvánosság elé. A Szféra udvaron zajló foglalkozást hozd magaddal stílusban képzeltük el, de kétségek támadtak, hogy az emberek szórakozni jönnek, nem fogják magukkal cipelni otthonról a kissekéket. Ezért arra gondoltunk, hogy legyen egy kis jótékonykodó része is a kezdeményezésnek, beszerzünk néhány bútordarabot, az ócskapiacról sámlikat, kis polcokat, fadobozkákat, hogy legyen amit festeni azoknak, akik arra tévednek, és ezeket jelképes összegért meg lehet vásárolni. Illetve volt egy hűségkassza is kitéve, a bevételt a havadtói gyermekotthonnak szántuk. Tanszereket vásároltunk a pénzből, és egy napot a gyerekekkel töltöttünk, amikor az adományba kapott fekete íróasztalaikat felújítottuk közösen, ami hatalmas élmény volt számunkra. Többen mondták, hogy ha megnéznék, ők is bútorfestők lesznek.

– Nemrég pedig a kebelei osztálytermet varázsolttátok újjá...

helyzetben élő gyerek jár oda. Öt nap állt a rendelkezésünkre és ötszáz lejes keret. A mai napig nem tudom, hogy sikerült „belefért”, de elkészültünk vele, és igazából egy új osztálytermet kaptak. Lefestettük a székeket, asztalokat, a falat népies motívumokkal díszítettük. És utólag mesélte a tanítónő, hogy a gyerekek azóta sokkal jobban odafigyelnek a környezetükre.

Azóta a marosvásárhelyi 8-as számú óvoda is megkeresett minket, ott kissekéket festettünk, de van felkérésünk a maroszentgyörgyi tanintézet részéről is.

– Bizonyára nagyon sok bútor született újjá a kezded alatt. Van-e kedvenc darabod?

– Igen, egy régi kis szekrény, amihez nem mindennapi úton jutottam hozzá. Talán a legviccesebb élményem volt, amikor néhány hete elmentem valakihez gardrób szekrényt festeni. A lépcsőházban megláttam egy régi szekrénykét, amit virágtartóként használtak. Mondtam a megrendelőnek, hogy nem tudom, kié, de nekem ez a darab kell. Több helyre is bekopogtunk, amíg megtaláltuk a tulajdonost. Felajánlottam, hogy kifizetem, sőt hozok helyette másikat, amire a virágokat tegye. El nem tudom mondani, hogy milyen volt a reakciója, nem értette, minek kell nekem ez a „vacak”. De szerencsére sikerült megegyezni. Úgy működik, hogy meglátom a darabot, és egyszerűen beleszeretek. Az is előfordul, hogy jön egy felkérés, hoznak egy bútordarabot, és a munkafolyamat során

annnyira a szívemhez nő, hogy fájó szívvel adom vissza a gazdájának.

Szintén érdekes történet volt, amikor a Forgatag előtti vasárnap kimentünk az ócskapiacra, hogy vásároljunk néhány darabot, amit majd lefesthetnek az érdeklődők. Van egy bácsi, aki szinte minden vasárnap ott van, sámlikat árul, a kis szekerekkel húzza maga után. Tíz darab volt aznap a szekeren, és mondtam, hogy kérem mind a tízet. Furesán nézett rám, kérdezte, hogy óvodába kell-e, mondtam, nem, majd afelől érdeklődött, hogy ilyen fiatalon ilyen sok gyerekem van-e.

– Bodoki Lili, a kebelei iskola tanítónője, aki a Forgatagon ismert meg bennünket, kis időre rá megkeresett, hogy szeretné felújítani a tantermet. Kapott erre egy bizonyos keretet a helyi polgármesteri hivataltól, és ránk gondolt. Tudni kell, hogy nyolc év után most kerültek új helyszínre, addig a kultúrotthonban tanultak a gyerekek, gyenge körülmények között. Tizenkét nehéz

nagyon sokan fordultak meg a műhelyünkben, idősek is betértek, és mondták, milyen jó érzés látni, hogy vannak fiatalok, akik értékelik a múltat, a régi tárgyakat. Számunkra is elégtétel, hogy egyre több pedagógus és szülő kapja fel erre a fejét, hogy ők is szeretnék, hogy a gyerekeik ilyen osztályterembe járjanak, és kreatívabb közegben töltsék el a napi 6-7 órát.

A kebelei projekt

Muzsika az egri csillagok lámpásánál (2.)

Szilágyi Mihály

Mottó: „Úgy játssz a hegedűn, mintha a kóták rezgő tükön volnának beleszúrva az öt vonalba”. (Megjegyzés Gárdonyi Géza titkos naplójából)

A pesti gimnáziumból Gézát Egerbe vezették a csillagok. 1878-ban kezdő diákként lépett a messze földön híres tanítóképzőbe. Itt minden rögnék, minden kőnek évszázados története volt. A várfalak hősi legendákat suttogtak, a templomtornyok a hit és a megmaradás felkiáltójelei, a szőlődombok mámoros szőlőszemei szerelmekről csillogtak régi hőstetteket. Kész mesevilág volt Eger, csak tudni kellett olvasni a jelekből...

Amit eddig nem kapott meg Géza zenéből, Eger mindent pótolni igyekezett. A tanítóképző két híres zenetanárral is büszkélkedhetett a Zsaskovszky Ferenc és Endre testvérpár személyében. E két tanárnak személyes életpéldája adott erőt a csüggedőknek. Népes család gyerekei voltak, a szülők önerőből nem tudták volna biztosítani a tanulás költségeit, de a két fiú zenei tudásával előmuzzsikálta a megfelelő összeget a kiadások fedezéséhez. Zenei tanulmányait Prágában tökéletesítették. Prága akkoriban Európa egyik legfontosabb kulturális központja volt. Gazdag város lévén, megengedhette magának, hogy csak a legnevesebb művészeket engedje szerepelni. Éppen ezért a legtöbb nagy muzsikusként itt igyekezett elismerést, dicsőséget és – tegyük hozzá – tekintélyes jövedelmet szerezni. Zsaskovszkyék tehát nélkülözés és erőfeszítések árán szerezték tudásukat, ezért példaként tekinthet rájuk minden fiatal. E két zenemester tekintélyt és megbecsülést érdemelt ki magának. Az 1880-1881-es kollégiumi értesítőben a

Gárdonyi fiatalkori képe

következőket írják róluk: „Ferenc világi, főegyházi aranyéremérmes karnagy, a prágai egyházi zeneegylet, a Zsófia Zeneakadémia, a salzburgi Mozarteum, s Rómában a pápai zeneakadémia mester-szerzői és tanáregyletének valóságos tagja (...) Endre világi, főegyházi másodkarnagy és orgonász, a Pápai Zeneakadémia mester-szerzői és tanári együletének valóságos tagja, a tanítóképzőben az egyházi nép- és műének, s az orgona tanára”. Endre valóban kitűnő orgonista lehetett, mert maga a nagy híró Liszt Ferenc is csak elismeréssel beszélt róla, sőt azt tervezte, hogy elintézi, Endre le-

gyen az 1886-os londoni ipari és művészeti világtalálkozó magyar képviselője. A betegség azonban áthúzta Liszt nemes tervét, mert Endre nem vállalhatta a hosszú utazást.

Egernek tehát újabb csillagai is tűndököltek. E neves tanárok európai hírvé tették a tanítóképzőt. Csak a zene terén olyan alapos képzést nyújtott, hogy azt ma egy zenetanárképző intézet sem szégyellhetné. Érdemes részletesebben megemlítenünk, mit kínált zenéből ez az intézmény! Először is magyar nyelvterületen talán a legjobb zeneoktatást biztosította. Első éven heti négy órát

tett ki a zongora, az ének, a római karének és az egyházi népének. Másodéven már ötre bővült a zenei tárgyak óraszámja: orgona, hegedű, többszólamú karéneklés, zeneelmélet és összhangzattan. Harmadéven a hangszertanulás és az összhangzattan apró részleteire is kitértek.

Gézának kedvezett az egri csillagok állása. Tehetsége is volt, és megfelelő pedagógusok irányították. A hegedű is vidáman trillázott a kezében, az orgona is könnyedén vette a futamokat Géza ujjai alatt. Tanárai vezetésével alaposan megismerte az európai zeneirodalmat. A

Zsaskovszky testvérektől tanulta meg, hogy nemcsak cigánymuzsikából áll a világ, hanem „létezik a világon Bach, Mozart és Beethoven is”. Míg Európában úgy emlegették Liszt Ferencet, mint ördögösen virtuóz zongoristát, Egerben már arról beszéltek, hogy a legnagyobb zeneszerzők egyike. Zsaskovszkyék még Schumann előtt felismerték Liszt zeneszerzői zsenijét. Úgy is mondhatnánk, Liszt zeneszerzői csillagát Egerből pillantották meg először.

Különösen érdekes, hogyan vélekedtek a tanítóképző zenetanárai a magyar népzeneiről. Bár minden kortárs szerzőt és irányzatot ismertek, a magyar népzeneit tévesen ítélték meg. Azt hitték – ahogyan Liszt is –, hogy a népies műdal és a népszínművek műzeneje az igazi népzene. Kár, hogy a közzelfogás miatt Liszt nem kerülhetett direkt kapcsolatba a magyar népzenevel, így egy időre megtorpant a népzene gyűjtés is. A mai folkloristák bizony megcsóválják a fejüket, amint Zsaskovszkyék nevetségesnek ítélik a siratóénekeket. A bécsi klasszikus rendszeren nevelődött két zenetanár 1855-ben kiadott dalgyűjteményében még „megszelídített” egy vadóc népi dallamot, a Fölszállott a páva kezdetűt, és csillogó C-dúr letéttel alkalmazták gyerekkarra az amúgy lá végű pentaton dallamot. E tettüket a gyűjtemény előszavában szépen meg is magyarázták. Azért őrizkedtek a népi dallamoktól, „mert a critica valamint az irodalomban szabálytalan, úgy a zenében helytelen és hangidom nélküli zenéket nem tűrhet meg”.

Az 1881-es esztendő több szempontból is különleges. Ekkor már végzős diák Géza. A hangszerekkel játszi könnyedséggel bánik, így hát a tollat is egyre gyakrabban próbál-

gatja. Az egri Füllentő című lapban mókás írásai jelennek meg. 1881. május 5-én először úgy írja alá a nevét, hogy Gárdonyi Z. Géza. Talán djákszeszély volt a névváltoztatás? Úgy is mondhatnánk. De inkább az a valószínű, hogy ez az a pillanat, amikor Ziegler Géza tudatosan és büszkén felvállalja magyarságát, ekkor született meg lelkében a nemzeti hovatartozás. Természetes, hogy régi okai vannak ennek az elhatározásnak. Édesapja, Ziegler Sándor száz származású gépészmérnök és feltaláló volt. Az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc idején minden vagyonát a szabadság kártyájára tette fel, Pesten fegyvergyárat alapított hatvanfős személyzettel, így igyekezett szolgálni a magyar szabadságot. Úgy emlegették, hogy ő „Kossuth fegyvergyárosa”, később mások meg epésen a „világosi fegyvergyáros” kifejezéssel illették. Tény, hogy alig sikerült megúsnia a halálos ítéletet. Áruhában menekült Aradról a letartóztatás elől, de hamarosan elfogták, és haditörvényszék elé állították. Életét barátainak köszönhetette, akik kiálltak mellette és hamis tanúságtétellel megmentették a hóhér kezétől. Emiatt Géza szörnyen meggyűlölte az osztrákokat, és ahogy csak tehetett, kifejezte ellenszenvét. Nevét is azért változtatta meg, hogy még az se emlékeztesse német származására. Tanítójelölt lévén, értett a lélek működéséhez. Egy ideig még feltűntette neve mellett az árulkodó Z betűt, de hamarosan megszabadult tőle, így alig volt feltűnő a névváltozás. Tovább már a Gárdonyi vezetéknevet használta, amely anyakönyvezési helyére emlékeztette. Később Hentzi névre keresztelte a házörző kutyáját, jelezve ezzel is állásfoglalását...

Testtudat, éntudat

Bogdán Emese

Két érdekes fogalom, melyek egyként és külön is magyarázhatók. Mielőtt ezekről a fogalmakról beszélnénk a gyermekekkel kapcsolatosan, nézzük meg, mit tudunk a saját testünkről mi, felnőttek? Hát a magasságunkat, a testsúlyunkat, a betegségeinket, a kinézetünket; az adottságainkat, a hiányosságainkat már kevésbé, nagyvonalakban ennyit. A testtudat az önismeret szerve része. Testünk fizikai valónk, melyben létezzünk, s melynek jó vagy rossz működése befolyásolja a lelkiállapotunkat. A test és lélek kapcsolata ma már zöld téma, tudjuk, hogy harmóniában kell legyünk magunkkal, erre utal a divatos mondás, hogy „jól érzem magam a bőrömben”. A sportközpontok többségében kiragasztott jelmondat, a „Mens sana in corpore sano” (ép testben ép lélek) sem fedi teljesen a valóságot. A vicc kedvéért szokták mondani: „ép testben épp hogy élek”, de viccen kívül ezt az ókori költő, Juvenalis Krisztus előtt 27-ben úgy fogalmazta meg, hogy „Orandum est ut sit mens sana in corpore sano”, vagyis „Imádkozni csak azért érdemes, hogy ép lélek ép testben lakozzék”. Milyen szép kívánság volt ez már az ókorban, kifejezésre jut benne a harmóniára való törekvés. A test és lélek harmóniája, a mai „jól érzem magam a bőrömben, szeretem és elfogadom a testemet úgy, ahogy van, gyengesé-

geivel, erősségeivel”. Sokszor felnőttek is rá kell döbennünk arra, hogy nem ismerjük eléggé önmagunkat, s ezt mások visszajelzéseiből vesszük észre. Hogyan látunk mások, és hogyan látjuk mi magunkat? Nem bízunk eléggé magunkban, nem tudunk az elvárásainknak megfelelően teljesíteni, nem bízunk képességeinkben, vagy ellenkezőleg, éveken keresztül úgy élünk, hogy felülértékeljük magunkat, s ezt a külvilág negatív visszajelzéseiből sem vesszük észre. Nem tudjuk érzékelni és értékelni saját testi funkcióinkat, pedig mindez bennünk zajlik, mindez mi vagyunk. Nem árt tehát saját érdekünkben befelé fordulni, magunkba szállni és búvárkodni saját testünkben, saját magunkban, fejlődésünk, haladásunk érdekében. Ugyanezt az érdeklődést, búvárkodást rávetíthetjük gyerekeinkre is, a saját példánkon keresztül. De mi is tulajdonképpen az önismeret? Lássuk, mit mond az önismereti fogalomtár ezzel kapcsolatban: az önismeret tulajdonképpen az önmagunkról alkotott képünk, önmagunkról alkotott tudás. Az énkép az, amit az ember elképzél magáról. Az én fogalma, az énről való tudásunk, az önmagunkkal kapcsolatos ismereteink, melyek egyidejűleg magukba foglalják testi éntünket, szociális szerepeinket, vágyainkat, értékrendszerünket. Alakulását a társadalmi kapcsolatok, a szülők, társak, tanárok visszajelzései, egyéni tapasztal-

találók, és generációkon keresztül maradandóak a tanárokról ragasztott nevek!) A manapság annyira divatos önismereti tréning valóban hasznos, mert mintegy szembefordít önmagunkkal, felfedezőútra visz, mely önmagunk reális megismeréséhez vezet. Amennyiben ez valamelyest sikerül, gyermekünket is jobban megismerjük, az egyes folyamatokat önmagunkból kiindulva jobban megértjük, önismeretünket fejleszthetjük. Beszélünk kell a testsémáról, mely szintén kulcsfogalom. A testséma működése nem örökletes adottságunk, de a megszületés pillanatától alakul ki, nem tudatosan és fokozatosan. Feldolgozza, rendszerezi és tárolja a saját testünkből és a külvilágból érkező információkat, ingereket. Ennek a feldolgozórendszernek

az alapján jön létre a test idegrendszere háromdimenziós modellje, egy belső térkép saját testünkről és mozgásos eszközeinkről. Ahhoz, hogy a térben helyesen tájékozódjunk, egyensúlyban tartsuk magunkat a különböző mozgások végzése közben, pontos testséma szükséges. A mozgásfejlődés során a gyermek fokozatosan, mondhatni ösztönösen rájön, hogyan használhatja testét a különböző szituációkban. Ha követjük a kisbaba mozgásfejlődését, napról napra tapasztaljuk, hogyan használja kezét, lábát, hogyan fedezi fel a testét a különböző mozgásminták gyakorlása közben. A gyermekek testi tudati folyamatainak harmóniájáról, az önismeret-fejlesztő módszerekről a folytatásban bővebben szólnék.

Adventi melegedő

Mivel is kényeztessük a családot ilyen hideg téli időben? Levest mindenképpen főzzünk, mert melege átjárja a testet-lelket. De mi is legyen az, amivel meglepetést okozunk? Nem kell bonyolult ételekre gondolni, sütőtök, krumpli, alma, dió a legkézenfekvőbb ilyenkor, hiszen bőséggel van belőle a piacon és a falusi pincékben. Azt mondják, addig nem is jó a sütőtök, amíg a hóharmat meg nem csípte, s mivel ez jócskán megtörtént, hát főzzünk levest belőle, süssük a lerbén, készítsünk finom desszertet belőle. A krumplis ételeket pedig variáljuk, így soha nem unhatók meg. S akkor lássunk hozzá!

Mezey Sarolta

Sütőtök krémleves gombával

A leveshez egy kilogramm megtisztított, meghámozott és felkockázott sütőtökre, egy fej sárga hagymára, egy jókora krumplira, két cikk fokhagymára, sóra, borsra, csipetnyi őrölt szerecsendióra, 3-4 kanál zsíros tejföldre, pici olívaolajra s személyenként egy csiperkegombára van szükség.

A tökört, a krumplit, a hagymát és fokhagymát annyi sós vízben főzzük meg, amennyi ellepi. Majd leszűrjük, hűlni hagyjuk és botmixerrel pépesítjük. A léből annyit töltünk hozzá, hogy kellően krémes legyen. Tálalás előtt borssal, szerecsendióval fűszerezzük, és hozzáadjuk a tejfölt.

Felkockázott kenyeret megpirítunk, a gombát felszeleljük, s kevés olívaolajon a szeleteket megsütjük. A tányér közepébe helyezük a pirított kenyeret, rá a sült gombaszeletet, s a levest a tányérba töltjük. Petrezselyem zöldjével, esetleg csilipaprikával szórjuk meg.

Kolbászos rakott krumpli

Személyenként két-három krumplit héjában főzzük meg, majd pucoljuk meg és vágjuk karikára. A füstölt házi kolbászt – amiből tetszés szerinti mennyiséget kell használni, de finomabb, ha minél több van – szeleteljük fel, és a krumplival rétegeljük: egy réteg krumpli, egy réteg kolbász. Amikor ez megvan, két deciliter tejfölt ecetes tárkonyal, borssal fűszerezzük, és öntsük rá a rakottásra. Tetejére 15-20 dkg reszelt sajtot szórjunk.

Az egészet tegyük sütőbe, és süssük aranyárára. Kiadós, finom második fogás vagy vacsora kerekedik belőle.

Töltött krumpli

Bár a lerbén sült pityóka is nagyon finom, vajjal, tejföllel, ez a fogás azért inyencebb és izesebb. Személyenként két krumplit héjában – sós vízben – megfőzzük. Arra kell odafigyelni,

gyelni, hogy körülbelül egyenlő nagyságúak és formájúak legyenek. Miután a krumplit meghámozzuk, a két csücskét levágjuk, hogy a krumplik a sütőben lábukon állhassanak. Ezt követően a krumpli felső felét késsel kifúrjuk úgy, hogy ne lyukadjon át, majd bacon- vagy vékony sonkaszeletekkel (Fekete erdő vagy prosciuto) a krumplikat körbetekerjük. A belsejébe egy kis vajot teszünk, kockára vágott sonkával és sajttal megtöltjük. Sütőpapírral bélelt tepsiben sütőben aranyárára sütjük. Közben serpenyőben pár szelet füstölt sonkát vagy nyakas karajt megsütünk, s a krumplival tálaljuk. Nagyon mutatós és finom, érdemes kipróbálni.

Dióbundás csirkemell hagymás pityókával

Két személyre egy csirkemellet kell számítani. A csirkemell szeleteket enyhén kipatolyoljuk, enyhén megsózzuk, beborsozzuk, majd állni hagyjuk. A „bunda” a szokásostól eltér, a liszt, tojás marad, de a prézlit fele-fele arányban vagdalt (nem darált!) dióval vegyítjük. A húst tehát először fehér lisztbe, aztán felvert tojásba, majd a diós prézlibe forgatjuk, és forró olajban aranyárára sütjük. A sült dió adja majd a bunda és a hús különlegesen finom ízét. Mellette hagymás pityókát tálalunk. Ezt nagy előszeretettel készítem télidőben. A hagymát olajon megdinsztelem, s a villával vagy törővel megtört főtt pityókát beleforgatom, összerotyogtatom, a hagymától nagyon finom ízt kap a krumpli. Fehér borssal, sóval fűszerezem. Ünnepre is kiváló.

Sütőtökös rétes

Ehhez a süteményhez egy csomag üzleti réteslap szükséges – jelen esetben Moráritát használtam, nekem ez vált be. A töltelékhez egy kg sütőtök, 4-5 alma, 3 tojás, 10 dkg cukor, 6 bö kanál tejföl, egy-két csomag vaníliás cukor szükséges. A tetejére vagdalt dió jár.

Elkészítése egyszerű. A tökört megfőzzük és összetörjük, az edényben négyfelé osztjuk. A tojást, a cukrot, a tejfölt és a vaníliás cukrot jól eldolgozzuk. Ezt ötfelére osztani. A réteslapokat (12 darab szokott benne lenni) hármával emeljük ki a csomagból és kenjük meg a tejföls tojás egyötödével. A tojásra kerül a sütőtök és a reszelt alma. A lapot szépen felgöngyöljük és a sütőpapírral bélelt tepsibe tesszük. Ezt négyszer megismételjük. A tekercsek tetejére jön a tojásos tejföl utolsó ötöde, amit kis ecsettel kenünk fel. Vagdalt dióval megszórva aranyárára sütjük. Amikor langyosra hűl, porcukorral meghintjük, és máris fogyasztható.

Almás morzsasüti

Fotó: Mezey Sarolta

Eredetileg almás crumble, de jobban hangzik a magyaros változat. Ez is egyszerű, gyerekeknek nagyon jó csemege.

Egy kerek – 25-28 cm-es átmérőjű – tűzálló kerámiaedényben 7-8 kanál kristálycukrot a főzőlapon karamellizálunk, majd három, héjával együtt lereszelt almát adunk hozzá, amivel összekeverjük és összerotyogtatjuk. Újabb három almát kockákra vágunk, s ezeket is beleforgatjuk a karamellás masszába. Darált fahéjjal ízesítjük, majd kicsit állni hagyjuk, amíg elkészítjük a morzsát. Ehhez 15 dkg liszt, 10 dkg vaj, 3 kanálnyi zabpehely, két kanál prézli, egy marék vagdalt dió szükséges. Ezeket jól eldolgozzuk, amíg morzsaállagú anyagot kapunk. Rászórjuk az almára, és megsütjük. Mazsolával is lehet dúsítani. Tetejére nagyon jól illik a vörös áfonya.

Jó sütés-főzést!

Az autizmus egyik okát fedezték fel osztrák kutatók

Az autizmus spektrumzavar (ASD) egy új genetikai okát és gyógymódját fedezte fel egy osztrák tudósok vezette nemzetközi kutatócsoport.

Az ASD nagyjából a világ népességének egy százalékát érinti, és a társas kapcsolatokban, valamint a kommunikációban okoz különböző fokú nehézségeket – idézte a medicalxpress tudományos-ismeretterjesztő portál a Cell című szaklap friss számában ismertetett kutatást, melyet Gaia Novarino, az osztrák Tudományos és Műszaki Intézet (IST) munkatársa vezetett.

„Sok olyan génmutáció van, amely autizmust

okoz, mindegyik igen ritka. Sokféleségük miatt nagyon nehéz ellenük hatásos gyógymódokat kifejleszteni. Elemzésünkkel feltártunk egy új, autizmussal kapcsolatos gént, és azonosítottuk, hogy a mutációi milyen mechanizmusok útján vezetnek a kórhoz” – magyarázta Novarino.

A kutatócsoport vérrokonok házasságaiból született, autizmussal diagnosztizált pácienseknél azonosította a SLC7A5 jelű gén mutációit. Ez a gén szállítja az agyba az úgynevezett esszenciális elágazó láncú aminosavakat (BCAA).

Az adott gén mutációi működésének megértéséhez a kutatók olyan egereket vizsgáltak meg, melyeknek agy-vér gátjánál eltávolították az SLC7A5-t. Ezzel csökkent a BCAA koncentrációja az agyban, ami befolyásolta az idegsejtek fehérje-előállítását.

Az egerek ezután sokkal kevesebbszer léptek kapcsolatba a társaikkal, és más olyan változás is beállt a viselkedésükben, amit autizmus modellezésére módosított génállományú egereknél már megfigyeltek.

A kutatóknak sikerült meggyógyítani a SLC7A5 nélküli felnőtt egerek egyes idegrendszeri problémáit azzal, hogy három héten át BCAA-t juttattak közvetlenül az agyukba. Ezután javulást vettek észre a viselkedési zavarokban.

Dora Tarlungeanu, Gaia Novarino csoportjának PhD-hallgatója, a tanulmány vezető szerzője szerint sikerült gyógymódot találniuk az ASD ezen formájának egyes tüneteire, de sokéves kutatás szükséges még ahhoz, hogy a kezelés embereknél is alkalmazható legyen.

Az eredmények ellentétben állnak azzal a nézettel, hogy az autizmus mindig visszafordíthatatlan, az SLC7A5 géntől megfosztott egerek egyes idegrendszeri zavarai ugyanis enyhíthetők voltak, tehát lehetséges, hogy autista pácienseken is lehet az új módszerrel segíteni egyszer.

Időben be kell oltani a kisgyerekeket rotavírus ellen

Időben be kell adni a rotavírus elleni oltást a kisgyerekeknek – figyelmeztetett a magyarországi Házi Gyermekorvosok Egyesületének elnöke az MTI-hez eljuttatott közleményében. A szűrés nélkül, szájon át adható oltás már 6 hetes kortól alkalmazható, választható a két- vagy háromadagos vakcina.

Póta György kiemelte: a súlyos kiszáradással fenyegető fertőzés a téli, kora tavaszi időszakban a leggyakoribb, a tünetek a kisgyermek, csecsemők esetében olyan erősek lehetnek, hogy akár infúziós kezelésre is szükség lehet.

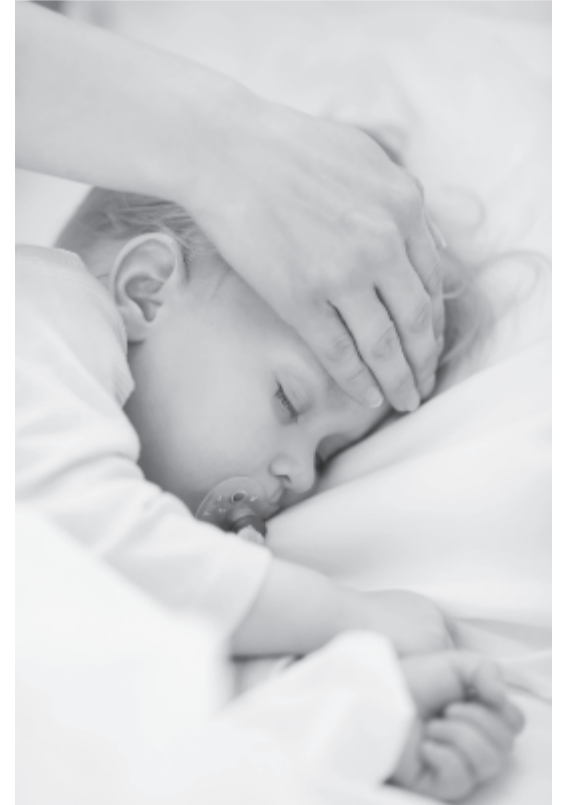
A gyermekorvos hangsúlyozta, nem szabad félvállról venni ezt a betegséget, hiszen évente mintegy kétezer gyerek szorul sürgősségi vagy kórházi ápolásra rotavírus-fertőzés miatt, több mint 60 százalékuk két éven aluli kisgyermek. Az Országos Epidemiológiai Központ idén már több mint ötezer igazolt rotafertőzést regisztrált, szakemberek szerint a be nem jelentett megbetegedések száma ennél jóval magasabb.

A betegség legsúlyosabb szövődménye a kiszáradás, ez pedig különösen a 2 év alatti korosztályra veszélyes, hiszen ők néhány óra alatt súlyos, akár életveszélyes állapotba kerülhetnek.

A kétadagos vakcinával akár már a 12. hétre kialakítható a csecsemők rotavírus elleni védettsége, míg

a háromadagos 4 héttel később. A legtöbb védőoltással ellentétben a rotavírus elleni vakcina beadásának nemcsak alsó, hanem felső életkori határa is van, amit be kell tartani. A kétadagos oltóanyag beadását mindössze 24 hetes életkorig be kell fejezni, idősebb életkorban már nem alkalmazható.

A szakember hozzátette, érdemes időben érdeklődni az oltásokról, hogy a megfelelő védelem kialakulhasson a 6-24 hónapos életkorra, amikor a legnagyobb a kockázata a súlyos szövődményekkel járó fertőzésnek.

A bíró a válóokot firtatja. A férfi így felel: – Hazaérve minden este egy férfit találtam a szekrényben. – És ezért akar válni? – ...		POÉN 1.	TH. MANN TÖRTÉNETÉSZ FIA	„FAKÓI (THALY KÁLMÁN)	DICK SANDI ELLENFELE (J. VERNE)	BEJGLI VANN ILYEN KENYÉR (NEMET)	ASVÁNYI RUSZTER ÉTLEN RENI	HATALMÁBAN TARTÓ	A VILÁGTÓL ELVONULTAN ÉLŐ SZEMÉLY	E.T.A. HOFFMANN KANDÓRJA	EME PÁRJA	FRANCIA RI. A GÁLLIUM VEGYJELE	JAPÁN FESTŐ (MASZUJO)	MONTIEL (ENKES SZINÉSZNŐ)	ILLA BEREK NÁDÁK. (SZÓLÁS)	OROSZ ZONGORISTA (JAKOV)	EZEN A HELYEN	
		I															T	
		WEBER OPERÁJA						CSÜZ HIMFY NÉVJELE				KELETI KÖZ DÖGPORT A BARIUM VEGYJELE						
		TEMESFARTI VÁROS SZÉLNÁMOS					ÉLÉSTÁR REDING. (TOK. ALSÓ)					TÉL. (FEKETE U) RÉGÉSZ ÓRÓME					EGYENI BOLTÁRUS	
	POÉN 2.	S	KIS ARAB ALI AM LAKÓJA	FR. FESTŐ IMÁD. KOZZATOK (LATIN)			KORONG-SÜTEMÉNY BÉKÉS. (SZINNŐ)				LÁPOS CSÓNÁK LEVELET POSTÁZ						GROS (NAGYBANI) FRI. NŐI MAGAZIN	
	JÓESZÜ		AZ ARGON VEGYJELE LUDOLF SZÁMA			IGÉKÉPZŐ OLASZ SZERELEM		KOTTA-RÉSZ VÉGTELEN SORI		A VAS VEGYJELE IRGEN FÉM		HATBÓL KETTŐI DERÉKSZÜ				AZ ORRÁ-HOZ (LONDONI KEZD)		
	MAR		USA IRÓNÓ VUK NAGY BÁTJJA					EGYSZERŰ GÉP FLORIDA VÁROS					AZ ISZLÁM ISTENE ISKOLA ALSÓ TAG.					
	GHÁZI (JAKUB BÉG)				ÖRLŐZEM FRANCIA MARIA				AB OVO BŐNŐGYI RÉGENY					VERDI OPERÁJA (AI AKTALAN)				
	KATONAI TOMB		LÁGY SKÁ-LAJ (AMNOR) AZ EZŐST VEGYJELE				BESOROL MACAS NÖVÉNY					SKÁLA-HANG ALLÓVIZ			PÁRAJLAN TRONI KETTŐS BETŰ			NOBEL-TALÁL-MÁNYA
	ÉLETTEM APADÓ. (ADY)		NAGYTESŐ PAPAGAJ MÉNESES HELYSÉG				KAPACITÁS-EGYSÉG PÓTMAMA					LONDON FOLYÓJA (FON) SEMMKOR						MÁR HÓ-EL. A BÉRCI TETŐT (PETŐFI)
	TE ÉS ÉN VER		„DE LES-TEN (NŐ) ELŐTAG-ÍDŐ			HORGÁSZ-ZSINÓR FR. FESTŐ (EDGÁR)				MV HELYI TETŐ SZÉP VITÉZ								TE ÉS Ő HÁROM (OLASZ)
			KILOLITER (RÖV.) M. VEGYÉSZ (GYŰL)	A SZABADBA CARAGIL (ROM SZINÉSZ)		SZLÁV IGÉN BOLGÁR HEGY		LÁM FELSŐ TÁRSADALMI RÉTEG		SKÁLA-KEZDET BECÉZETT DÁNIEL		BALZSAM TELJETERMÉK			ISME VIZET AD			
	SZŐKEL-LESIRE KÉSZTET			KARMESTER (ABERTŐ) TENGER (ANGOL)				USA-TAGÁLLAM IR TERROR SZERVEZETE					ÖSSZEVSZ-SZÁRÁS „KIRÁLYNŐ (SHELLEY)					
	KÁBÍTÓ-SZERT HASZNÁL			SOMOGYI HELYSÉG LAKÓJA INDITEK					RADÓ DATUMRAG					CSAPAT (ANGOL) A TETJÉRE				
	LATIN TAGADÁS		USA FOCISTA (KAPUS) RÓMAI OT				TEHERÁN LAKÓJA FÉLSZI				ÓRLEMÉNY KILO (RÖV.)							ZOKOS JOULE (RÖV.)
	L.N.J.																	

November 29-i rejtvényünk megfejtése: **Milyen jól elrendezte a Jóisten, a maga részét már meg is tartotta.**

Erősítenék a gazdák biztonságérzetét

A székelyföldi tanácselnökök is aláírták a megállapodást az RMGE-vel

Hargita, Kovászna és Maros megye tanácsa is csatlakozott ahhoz a megállapodáshoz, amelyet az RMDSZ kötött novemberben a Romániai Magyar Gazdák Egyesületével (RMGE). A három megyeelnök – Borboly Csaba, Tamás Sándor, Péter Ferenc – december 6-án, kedden írta alá az Összefogás a vidékért című dokumentumot a csíkszeredai megyeházán. Sebestyén Csaba RMGE-elnökkel. Az egyezményben a felek vállalják, hogy együttműködnek az erdélyi magyar vidék érdekében a falu kulturális értékeinek megmentésében és gazdasági megerősítésében, valamint egy erdélyi vidékfejlesztési stratégia kidolgozásában.

Sebestyén Csaba szerint az erdélyi vidék megmentése érdekében társadalmi összefogásra van szükség. Az utóbbi időszakban a falunak mostoha sors jutott, a gazdák a termékeiket egyre nehezebben értékesítik, a támogatásokat későn kapják meg, a pályázati pénzek csak egy elérhetetlen álmodat jelentenek a legtöbbször számára. Ezért egyszerre kell megvalósulnia a szakmai és a politikai érdekvédelemnek, mellérendelve az önkormányzati és – lehetőség szerint – a kormányzati eszközöket is. Az élelmiszer-ellátás mellett fontosnak nevezte a környezet, a táj, a víz minőségének és biztonságának megőrzését is. Ettől válik a vidék problémája az egész társadalom problémájává. „A csatlakozó intézményekkel együtt erdélyi vidékfejlesztési politikát kell kidolgozni, a családi kis- és középgazdaságokra építve, hiszen ezek azok, amelyek a környezet, a táj, a víz biztonságát legkevésbé veszélyeztetve termelnek. Ugyanakkor ki kell szűrni a spekulatív célú földszerezést, a termőföldet meg kell őrizni a helyi közösségek számára. Akkor telepednek haza fiataljaink, ha úgy érzik, itthon meg tudnak élni. A nemzet túlélése a vidék túlélésén múlik. Aki meg akarja menteni a nemzetet, a falu megmentésének stratégiájával kell kezdje” – jelentette ki az RMGE elnöke.

Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke elmondta, hogy az egyezményből, amit Kelemen Hunor szövetségi elnök aláírt Sebestyén Csabával, a székelyföldi szelektív szerethetnek felelősséget vállalni mint megyeelnökök, és azt szeretnék elérni, hogy a törvényhozók ne csak a román alföldi gazdák érdekeit tartásuk szem előtt. Ugyanakkor az egyezménybe bevonnák a gazdaegyesületeket, szövetkezeteket, hogy ne csupán az önkormányzatok vállaljanak részt benne. „Hargita Megye Tanácsa részt vállalt tagdíjak és különféle támogatások formájában, hasonlóképpen a helyi önkormányzatok is segíthetik a gazdátársadalmat a LEADER-ek, közösségi fejlesztési társulások révén. Bízom benne, hogy a Hargita és Kovászna megyei agrárstratégiát sikerül kiterjeszteni Maros megyére, a Nyárad és Küüllő mentére, ami által megvalósulhat egy egységes székelyföldi stratégia. Fontos, hogyan tesszük vonzóvá a mezőgazdaságot a fiataloknak. Növelni kell a kis- és közepes gazdaságok versenyképességét, mi teret adunk nekik vásárokon, testvérmegegyekben, nagy beszerzőkkel való tárgyalásokon” – mondta a Hargita megyei elnök.

Tamás Sándor, Kovászna Megye Tanácsának elnöke kijelentette: az elmúlt 98 évben a romániai magyarság megtanulhatta, hogy ha nem képviseli saját érdekeit, akkor mások fogják meghatározni az életét, amiből nem kérünk. „Székelyföld nemcsak kultúrájában, nyelvében, hanem mezőgazdaságában is egy régiót alkot. A szövetkezeti rendszer elindítása – főleg a tejfeldolgozás és -értékesítés terén – az egyik legnagyobb eredmény Székelyföldön: Keresztúron indult, Szépvízen folytatódott, majd Kézdiszéken is megvalósult, amit megegyeztetten kiterjesztünk. Bebizonyosodott, hogy a jó értelemben vett szövetkezésnek gazdasági eredménye van. Egyenként nem tudtuk volna megoldani, csakis a székelyföldi települések, megyék együttműködésével. Ez nemzetpolitikai kérdés” – hangsúlyozta a háromszéki elnök.

Könczei Csaba, a Kovászna Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság vezetője szerint a gazdák nem érzik magukat biztonságban, sokaknak elment a kedve a mezőgazdaságtól, a most aláírt megállapodás szerepe pedig éppen e biztonság megerősítése, ami a politikum kötelessége.

Becze István Kovászna megyei tanácsos szerint a megállapodás aláírójának, köztük az önkormányzatoknak az a szerepük, hogy minél több kisgazda fel tudjon zárkózni és sikeres tudjon lenni, ezek az intézmények pedig számos olyan tevékenység beindításában segíthetnek, ami pluszjövedelmet biztosít a mezőgazdaságban dolgozóknak.

Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke kijelentette: élhető vidéket szeretnénk, amelynek megerősítésében az önkormányzatoknak jelentős szerepük van. „90 után a gazdátársadalom kompakt módon megmaradt, együttműködött, ezt kell megőriznünk és továbbfejlesztésünkre, és megfelelő feltételeket kell teremtenünk a vidéken dolgozni, vállalkozni szándékozó fiatalok számára. Többször találkoztam és beszélgettem gazdákkal a problémáikról. Tudom, hogy nagy a bizonytalanságérzetük,

egyre kevésbé mernek vállalkozni. Megoldást kell találnunk arra, hogy kiszámíthatóvá tegyük a mezőgazdasági támogatások kifizetését, illetve egy olyan törvényi háttérteremtésünk, amely ösztönzi és védi a gazdákat meg a vidéki vállalkozásokat. Ehhez erős önkormányzatok mellett erős parlamenti képviselőket kell, hogy beleszólhassunk azokba a döntésekbe, amelyek feltételeket teremtenek az itthon maradáshoz” – fogalmazott az aláírást követően, majd lapunknak nyilatkozva hozzátette: „A megyei tanács elnökeként az a célom, hogy a megye minden lakójának javítsuk az életkörülményeit, és Maros megye újra a gazdasági fejlődés útjára lépjen. Ebben a folyamatban különös figyelmet kell fordítani a vidék fejlesztésére. A megye lakosságának fele vidéken él. Tisztes megélhetést kell biztosítani számukra, és a fiataloknak megfelelő perspektívát kell felmutatnunk, hogy itthon maradjanak, ne költözzenek el a falvakból. Megyei tanácselnökként támogatom egy erdélyi vidékfejlesztési stratégia kidolgozását, és fontos jelzésnek tartom, hogy az »Összefogás a vidékért« megállapodást ma közösen írta alá Hargita és Kovászna megye tanácselnökeivel. Igazán eredményesek azonban csak akkor lehetünk, ha erős parlamenti képviselőtünk lesz Bukarestben, hogy beleszólhassunk azokba a döntésekbe, amelyek feltételeket teremtenek a vidék fejlesztéséhez” – nyilatkozta Péter Ferenc a vidékfejlesztési megállapodás aláírása után.

Lázár Zoltán, Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusának külgazdasági attaséja a helyszínen gratulált a megállapodáshoz. Elmondta, hogy a Magyar Nemzeti Kereskedőház helyi irodái, valamint a főkonzulátus is partner tud lenni az erdélyi gazdátársadalom fejlesztésében, és ebben előnyt jelent az, hogy a Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyeztető Fórumának minden megyéből van tagja, ami hatékonyabbá teheti az együttműködést az anyaországgal – tájékoztatót a Hargita Megyei Tanács sajtóosztálya.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓK 3-5 kg közötti kacsák, 8,5 lej/kg. Érdeklődni 8-16 óra között a 0265/331-016 és a 0730-713-205-ös telefonszámon. (58998-1)

ELADÓ pianínó. Tel. 0740-527-205. (57837-1)

ELADÓ száraz tűzifa. Tel. 0757-883-361. (57861)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (57864)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0744-159-621. (57864)

LAKÁS

KIADÓ 2 szobás tömbházlakás a főtéren. Tel. 0740-856-644. (57911-1)

MINDENFÉLE

HŰTŐK, FAGYASZTÓK javítását vállalom lakásán, és eladok használt hűtőket garanciával. Tel. 0722-846-011, 0365/801-517. (57900)

AUTOMATA mosógépeket javítok. Tel. 0755-825-502. (57854)

ALKALMAZUNK hegesztőt és lakatos. Tel. 0766-519-187. (18297-1)

FESTÉST, mázolást, parkettezést, csemperakaszt, gipszkarton szerelést vállalunk. Tel. 0741-762-701. (18289)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagyapa, testvér, rokon és ismerős, a nagydorjani születésű **BÍRÓ ÁGOSTON** életének 80. évében december 6-án, hosszú, de türelemmel viselt szenvedés után csendesén meghalt. Temetése december 9-én 13 órakor lesz a remeteszegi temetőben. Búcsúzik tőle szerető fia, menyee, leánya, veje, négy unokája, testvérei és ismerősei. Nyugalma legyen békés, emléke áldott!
A gyászoló család. (57923-1)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett **NAGY MARIKA** hosszú betegség után, 75 éves korában meghalt. Drága halottunkat december 8-án 13 órakor helyezük örök nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőbe. Emléked örökre szívünkbe zárjuk. Élettársa, Józsi, szomszédai a Gyulafehérvári utcából. (57927-1)

Fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagyapa és dédnagyata, jó testvér, rokon, barát és szomszéd, **MOLNÁR JÁNOS** életének 70. évében rövid szenvedés után szíve megszűnt dobogni. Felejtethetetlen halottunk temetése a református temetőben lesz 2016. december 9-én délután 3 órakor. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (57935-1)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett nagymama, anyós, nagynéni, rokon, ismerős és jó szomszéd, **özv. HÖGYES KÁROLYNÉ szül. KÓSA ESZTER** életének 87. évében december 6-án súlyos szenvedés után meghalt. Temetése december 9-én 14 órakor lesz a református temetőben, református szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (57940-1)

Mély fájdalommal és szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, testvér, keresztapa, sógor, jó barát és jó szomszéd, **ANDA LÁSZLÓ-JÁNOS** a vegyi kombinát volt dolgozója életének 71. évében hosszas betegség után elhunyt. Temetése december 9-én 13 órakor lesz a református temető ravatalozójából, katolikus szertartás szerint. Emléke legyen áldott és nyugalma csendes!
A gyászoló család. (57953-1)

RÉSZVÉTNYLIVÁNTÁS

Mély fájdalommal búcsúzunk szeretett osztálytársunktól, **KISS ILONKÁTÓL** szül. Buláth, aki tragikus hirtelenséggel távozott közülünk. Az 1976-ban végzett óvónőosztály közössége és osztályfőnöke fájó búcsút vesz tőled. Te, aki a szerénység, jóság példaképe voltál, csendben éltél, csendben távoztál. Ószinte részvétünk gyászoló szeretteidnek. (57939-1)

NÉPÚJSÁG
- KOSÁR
december

Értékük egyenként 100 lej, ebből kettőt a marosvásárhelyi, egyet a vidéki olvasók között sorsolunk ki.

Ha összegyűjtene 10 darabot a 2016 decemberében hetente több alkalommal megjelenő pályázati szelvényekből, ezekkel olvasóink részt vehetnek a Népújság-kosár havi sorsolásán.

ADJON ESÉLYT A SZERENCSENEK!

A következő hónap 24-ig (postai bélyegző dátuma) küldheti vagy hozhatja be személyesen a kivágott és személyi adataival (név, lakcím, esetleg telefonszám) kitélt 10 db összegyűjtött szelvényt a következő címre: Red. Népújság, 540015 Tg. Mureș, str. Dózsa Gy. nr. 9.

A borítékra kérem ráírni: **NÉPÚJSÁG-KOSÁR**

A nyilvános sorsolásra 2017. január 25-én, szerdán 16 órakor kerül sor a Bernády Házban (Baross Gábor – Horea utca 6. szám).

OLVASSON ÉS PÁLYÁZZON!
Beküldési határidő: 2017. január 24.

A sorsoláson résztvevők között ezúttal is gazdára talál a HUSEGTOMBOLA 100 lej értékben.

Próbáljon szerencsét!

NEV **5.**

LAKCÍM

TELEFONSZÁM

NÉPÚJSÁG
december **KOSÁR**

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A VILA BRAN CLUB (Törösvár, Brassó) alkalmaz gyakorlott RECEPCIÓST, ANIMÁTOROT (közvetlen, sportos alkat), SZAKÁCSOT, SZOBALÁNYT, MEDENCESZERELŐT/SZAKEMBERT, KARBANTARTÓ MUNKÁST, SOFÓRT. Tel. 0722-268-866. (59071)

A TORDAI CÉG alkalmaz hús- és hentesáruüzletébe ELADÓNŐT és KASSZÁSNŐT. Tel. 0744-681-130. (18294)

MAROSZENTGYÖRGYI TELEPHELYŰ LEMEZMEGMUNKÁLÓ ÜZEMBE alkalmazunk argon WIG/TIG (AWI) HEGESZTŐT rozsdamentes bútorok összeszerelésére, valamint tapasztalattal és targoncavezetői engedéllyel rendelkező RAKTÁROST. Érdeklődni a 0728-328-881-es telefonszámon 9-től 17 óráig. Várjuk önéletrajzát a jobs@gastrometal.ro e-mail-címre. (59077)

A KREATÍV KIADÓ sürgősen alkalmaz előkönyvelési ismeretekkel rendelkező MUNKATÁRSAT. Az önéletrajzokat az office@kreativkiado.ro e-mail-címre várjuk. (59075)

A PC HOUSE SZÁMÍTÁSTECHNIKA IRÁNT ÉRDEKLŐDŐ FIATALOKAT alkalmaz. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon vagy személyesen a cég székhelyén, a Maros utca 17. szám alatt lehet. (sz.-1)

KIHAGYHATATLAN AJÁNLAT! Ingyenes SZÁMÍTÓGÉPES VEZÉRLÉSŰ FÉMFORGÁCSOLÓ (CNC)-KURZUST indít a Marosvásárhelyi Kulturális Tudományegyetem. A képzés elvégzése után munkahelyet kínálunk, azonnali kezdéssel. Bővebb információért hívja a 0265/251-118-as telefonszámot, vagy írjon a contact@ucstgm.ro e-mail-címre. (59083)

VÉDŐ/ŐRZŐ CÉG alkalmaz sürgősen DISZPÉCSERT. Tel. 0733-008-775. (18304)

MAGYARORSZÁGRA keresünk megbízható FÉRFI MUNKAEROT állatgondozásra (tehenészetbe). Tel. 00-36-209-467-704. (57929-1)

A CASA MUREȘANA VENDÉGLŐLÁNC alkalmaz: SZAKÁCSOKAT, PIZZAKÉSZÍTŐKET, CUKRÁSZOKAT, PINCÉREKET és FUTÁROKAT. Az alkalmazáskor 100 euró juttatást adunk és vonzó fizetést. Az önéletrajzokat küldjék a casamuresana@gmail.com e-mail-címre. Érdeklődni a 0740-084-090-es telefonszámon. (59086)

GUTENBERG KIADÓ KÖNYVAJÁNLÓ

LACKFI JÁNOS: KUTYÁBÓLSZALONNA

A Kalácsa együttes lemezével

Illusztrálta: Kürti Andrea

160 oldal, cérnafűzött keménytáblás • Ár: 55 lej

A kortárs magyar líra mestereként „gyermekül” is kiváló tisztasággal beszélő Lackfi János ezzel az „elemes és kirakós” verseskötettel egy csapásra játéktérre alakítja a gyermekszobát, telehordja azt Dunaszaggal, prüszköléssel, zoknigombóccal, gyönyörű piranhával, magányos melós bácsival, színnel, ízzel, zamattal – fültől fülig, időben húzódo mosollyal. Ez a könyv minden magyarul verset olvasó gyermekhez szól, és még milyen jól szól: számos versét megzenésítette a Kalácsa együttes. Kürti Andrea pompás, izgalmas, részleteiben is továbbgondolásra ösztönző művészi rajzai értőn emelik ki a versek játékoságát.

Advent időszakában minden nap más-más kiadó kiadványait kínáljuk 10% kedvezménnyel.

Gutenberg Könyvesboltok

10–25%-os kedvezménnyel ajánljuk

a Gutenberg Kiadó és a Pallas-Akadémia Könyvkiadó könyveit.

Nyitvatartás: hétköznap 8⁰⁰–20⁰⁰, szombaton 9⁰⁰–15⁰⁰.

Ciászered: Perőfi utca 4. sz., tel.: 0266–316 798 gutenbergkonyvesboltciasered

Szekélyvárosboly: Márton Áron tér 8. sz., tel.: 0266–214523 gutenbergkonyvesboltsekelyszarhely

Marosvásárhely: Rózsák tere 57. sz., tel.: 0265–250491 gutenbergkonyvesboltmarosvasarhely

radio.kptv.ro

Spălătorie și detailing auto

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely

Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902

0740-393-060

Közlemény

a környezetvédelmi engedély igénylésével kapcsolatban

Szováta Város Polgármesteri Hivatala értesíti az érdekelteket, hogy kérvényezte a környezetvédelmi engedélyt a következő tervhez: A Doina mozi körüli többfunkciós szabadidő-övezet rendezése: I. szakasz – egy tömbház lebontása, II. szakasz – többfunkciós szabadidő-övezet rendezése a Doina mozi körül, amelyet Szovátán, a Rózsák tere, szám nélküli területen, Maros megyében kívánnak kivitelezni. A tervezett projekttel kapcsolatos információk a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökségnél tekinthetők át, Marosvásárhelyen, a Hídveg utca 10. szám alatt hétfőn 9-15 óra között, keddtől péntekig naponta 9-12 óra között, továbbá Szovátán, a Fő út 155. szám alatt, a projekt kezdeményezőjénél.

A megjegyzéseket a Környezetvédelmi Ügynökséghez lehet benyújtani, Marosvásárhelyen, a Hídveg utca 10. szám alatt, hétfőn 9-15 óra között, keddtől péntekig 9-12 óra között.

Megjelent!

Ára 13 lej, kapható a lapárusoknál, könyvesboltokban, megrendelhető online is: www.kalendarium.ro

Marosvásárhelyi Rádió Románia
96 FM
106,8 FM
1323 AM
www.marosvasarhelyiradio.ro

A Siletina Impex Kft. – Helyi Közszállítási Vállalat Rt. Társulás –

személyzetváltogatást szervez

TAXISOFŐRI állások betöltésére:

Követelmények:

- érvényes taxisengedély
- legalább két év tapasztalat

Amit ajánlunk:

- dinamikus munkakörülmények
- motiváló bérezés

A kérvények önéletrajzzal, a jogosítvány, illetve az engedély, a végzettséget igazoló iratok másolatával, esetleg ajánlással a cég Marosvásárhely, Béga utca 2. szám alatti székhelyén, a titkárságon nyújthatók be hétfőtől péntekig 9–15 óra között.

Csak a követelményeknek megfelelő személyeket hívják meghallgatásra. Bővebb felvilágosítás a 0265/269-077, 0733-090-691-es telefonszámon.

CAMERA DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE MUREȘ
ÎMPREUNĂ PENTRU AFACEREA TA

A Maros Megyei Kereskedelmi és Iparkamara szakképző osztálya a következő tanfolyamokat szervezi

Kezdő/továbbképző szaktanfolyamok:

- Tűzvédelmi műszaki asszisztens (136 óra) – 850 lej
- Munkaegészségügyi és -biztonsági felügyelő (60/80 óra) – 400/800 lej
- Projektmenedzser (60 óra) – 1.000 lej
- Közbeszerzési szakértő (40 óra) – 750 lej
- Humán erőforrás-felügyelő (40 óra) – 500 lej
- Polgári védelmi felügyelő (136 óra) – 900 lej
- Környezetvédelmi felelős (50 óra) – 750 lej
- Oktatóképző (40 óra) – 400 lej
- Vállalkozói készségek (60 óra) – 600 lej
- Kereskedelmi dolgozó (120 óra) – 700 lej

Szakképesítések:

- Otthoni beteggondozó (360 óra) – 1100 lej
- Asztalos – kézi asztalosmunka (360 óra) – 1100 lej
- Asztalos – műhelyi dolgozó (360 óra) 1100 lej
- Közélelmezési dolgozó – szakácssegéd (360 óra) – 1100 lej
- Közélelmezési dolgozó – pincérsegéd (360 óra) – 1100 lej
- Készruha-összeállító – (360 óra) – 1100 lej
- Gépkocsihuzal-gyártó (360 óra) – 1100 lej

A tanfolyamok órarendje a Maros Megyei Kereskedelmi és Iparkamara honlapján tanulmányozható. A szakképző osztály díjmentesen vizsgáztat és nem kell fizetni az oklevél kiváltásakor.

Fontos!

A Maros Megyei Kereskedelmi és Iparkamara tagjai a tagsági időtől függően 5-20%-os kedvezményben részesülnek minden tanfolyamon.

Szeretettel várjuk Önöket!

Marosvásárhely, Városháza utca 1. szám, 106. számú iroda

Telefon: 0265/269-218, fax: 0265/269-219

E-mail: cursuri@cciams.ro

www.cciams.ro

December 11-e
a Magyar Összefogás napja!

Ne hagyjuk, hogy mások döntsenek helyettünk!
Legyünk ott, ahol a rólunk szóló döntéseket hozzák!
Mutassuk meg, hogy Maros megyében egy erős magyar közösség él!
Vasárnap szavazzon az RMDSZ új csapatára!

Szóljon családtagjainak, ismerőseinek!

Vasárnap szavazzon!

4. Képviselőház
Camera deputaților

UNIUNEA DEMOCRATĂ MAGHIARĂ DIN ROMÂNIA

- LEVENTE VASS
- ÉVA-ANDREA CSÉP
- ZSOLT-ISTVÁN BIRÓ
- ZOLTÁN SOÓS
- NIMRÓD TUBÁK
- ALEXANDRU-IOȘIF FODOR
- ALPÁR-BENIAMIN HAMAR
- PÁL-ELŐD KEDEI
- ANDREI PETI
- LÓRÁND MIKLÓS SERAR

4. Szenátus
Senat

UNIUNEA DEMOCRATĂ MAGHIARĂ DIN ROMÂNIA

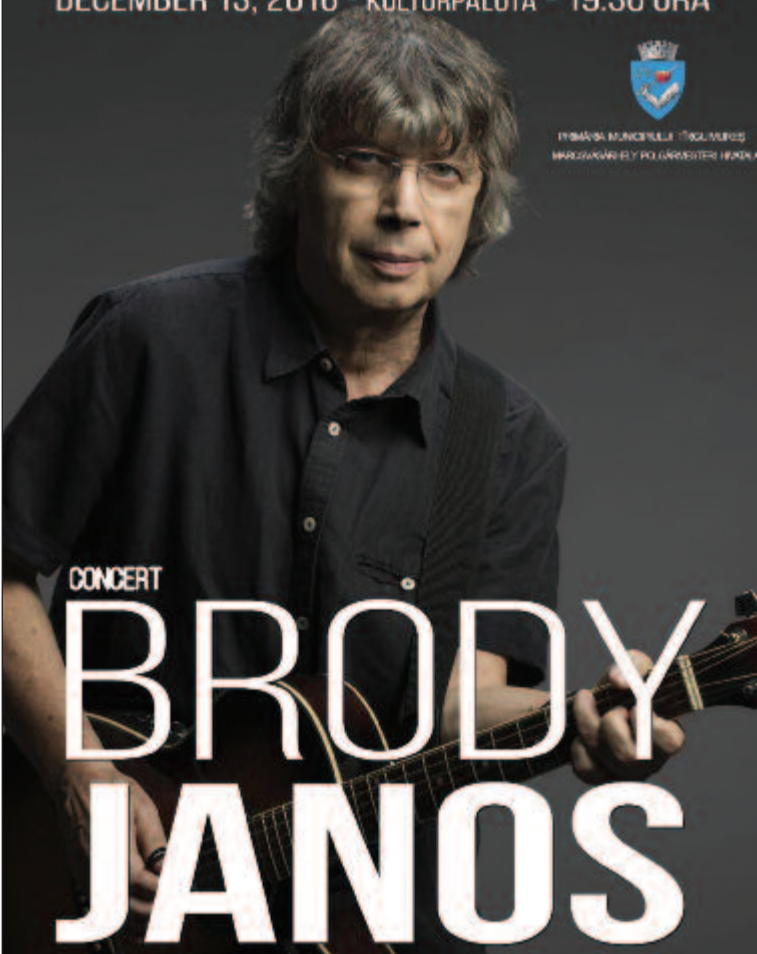
- CSABA-ZOLTÁN NOVÁK
- KÁROLY ZSOLT CSÁSZÁR
- MÓNIKA KOZMA
- JÁNOS KUPÁS
- JÓZSEF FÜLÖP
- ZSOMBOR BRASSAI

Erdély. A jövő!
rmdsz.ro

DECEMBER 11

Fizetett hirdetés

13 DECEMBRIE 2016 - PALATUL CULTURII - ORA 19.30
DECEMBER 13, 2016 - KULTÚRPALOTA - 19.30 ÓRA

CONCERT

BRODY JANOS

Primăria Municipiului Tîrgu Mureș vă așteaptă cu drag!
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatala szeretettel várja önöket!

A Petry cég, valamint a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karának kommunikáció és közkapcsolatok szaka hallgatóinak társ szervezésében idén is cipősdoboz-akciót szerveznek november 28. és december 19. között. Járuljon hozzá Ön is a rászoruló gyerekek karácsonyának boldogabbá tételéhez! Nincs más dolga, mint egy cipősdobozba belepakolni a gyerekeknek örömet okozó tárgyakat, majd gondosan becsomagolni a dobozt. A doboz tartalmazhat játékokat (kisautó, baba, plüssállat, társasjáték, világító vagy hangot adó játék – elemmel!), iskolai eszközöket (tollak, tolltartó, színes ceruza, számológép, zsírkréta, kifestő, jegyzettömb), higiéniai eszközöket (fogkefe, fogkrém, szappan, fésű), illetve egyéb tárgyakat (például CD, DVD, puzzle, legó, kis képeskönyv, meséskönyv, cukorka, nyalóka, játék ékszer, óra). A dobozba ne kerüljenek agyonhasznált játékok, ruhák, agresszivitásra készítő képek, játékok (játékpisztoly, kés), konzervek, romlandó ételek, gyümölcsök, folyékony dolgok (sampon, testápoló), gyógyszerek, törékeny tárgyak (tükör, porcelánbaba), illetve semmilyen alkoholtartalmú ital. Ha szeretné szebbé tenni legalább egy gyermek karácsonyát, családjával, barátaival, osztálytársaival vagy munkahelyi közösségével együtt töltsenek meg egy vagy több cipősdobozt ajándékokkal és szeretettel, ezt pedig juttassák el az Önökhöz legközelebb található PETRY üzletbe. Az ajándék célbaéréséről a Petry cég munkatársai gondoskodnak. Bővebb információkért érdeklődni az alábbi e-mail-címen lehet: petry.sapientia.team@gmail.com

Üzleteink:

- Kövesdomb, 1848. út 41-43 sz., a posta mögött
- Mini Intershop – a November 7. placnál
- Mini Intershop – Tudor, 1918. December 1. út 175. sz.

Weboldal: www.intershopms.ro
Telefon: 0751-138-177

Kiszállítás hétfőtől péntekig 8-15 óra között. 50 lej felett a kiszállítás ingyenes!
Minden kedden és pénteken friss baromfi húst kapunk Magyarországról!
Legjobb árak a városban!
Friss egész csirkecomb 7,49 lej/kg, friss felső és alsó csirkecomb 7,95 lej/kg, friss farhátas csirkecomb 5,49 lej/kg, friss csontos csirkemell 11,95 lej/kg, friss csirkeszárny csak 6,95 lej/kg, friss csirkemáj 7,95 lej/kg, friss csirkefarhát 1,89 lej/kg.

Tipp:
Pampers Giant Pack pelenka különböző méretben csak 64,90 lej. Korpovit teljes kiőrlésű keksz hozzáadott cukor nélkül (174 g) 4,19 lej. Éticsokoládés szójadrazsé (75 g) 4,49 lej. Ezerédes folyékony édesítőszer fruktózzal (210 ml) 4,95 lej. Haas gluténmentes pudिंग többféle ízben (40 g) 1,19 lej. Cerbona gluténmentes szelet (35 g) 1,49 lej. Detki diabetikus omlás keksz édesítőszerrel (kakaós/édes, 200 g) 3,95 lej. Cerbona epres müzli (200 g) 4,95 lej. Sweetab cappuccino fruktózzal (10 tasak/doboz) 6,95 lej. Xilit 100% (600 g) 25,49 lej. Haas glukonon (250 g) 9,95 lej. Haas gluténmentes szőlőcukor (330 g) 6,75 lej. Haas tortaszelé (11 g) 0,95 lej. Gluténmentes termékek: süteményhez való liszt (1 kg) 10,95 lej. Kenyérsütéshez való liszt (hajdina – rizsliszt keverék, 500 g) 19,95 lej. Zsemlemorzsa (500 g) 13,95 lej. Szaloncukor többféle ízben 9,95 lej/kg.

Intershop, megéri nálunk vásárolni!

Várják a kántálókat a polgármesteri hivatalba

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal idén is fogadja a kántálókat Győzelem tér 3. szám alatti székhelyén, december 19-én, 20-án és 21-én.
Feliratkozni december 8-áig kell a hivatal bel- és külkapcsolati osztályán, az első emeleten, a 47-es irodában. Kapcsolattartó Vlaic Mirela. Telefon: 0265/268-330, 144-es mellék.
Mindenkit szeretettel várunk!
A polgármesteri hivatal bel- és külkapcsolati osztálya

